

Lokalt produceret økologisk slagtegrisefoder er marginalt dyrere

Af Linda R. Duve. Kontaktpersoner: Dennis Weigelt Pedersen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, og Michael Groes Christiansen, Seges Innovation.

Selvforsyningen på de økologiske grisebesætninger kan styrkes ved at dyrke flere bælgfrugter og raps, men den forventede gennemsnitlige foderudgift er lidt højere end for standard foderblandinger.

Der er et stort ønske om at øge selvforsyningsgraden inden for økologisk griseproduktion. Det kræver, at der udvikles foderblandinger, hvor økologiske højprotein afgrøder dyrket i Danmark erstatter importeret økologisk sojakage.

Derfor har Innovationscenter for Økologisk Landbrug sammen med Seges Innovation og Vestjyllands Andel lavet nye økologiske foderblandinger med en øget andel af lokalproduceret foder. Der er også regnet på den økonomiske konsekvens af at fodre med lokalt producerede afgrøder i forhold til referenceblandinger med importeret sojakage.

Økologisk foderblanding med lille indhold af soja

De afgrøder, der indgik i foderblandingen i undersøgelsen, kan ses i faktaboksen. Der indgik ingen sojakage i blandingen, men da der ikke må benyttes syntetiske aminosyrer i økologiske foderblandinger, indgik der tre procent toastede sojabønner for at forbedre aminosyresammensætningen.

En foderblanding med 100 procent lokalt producerede råvarer vil kræve, at de toastede sojabønner bliver erstattet med græsprotein. Vestjyllands Andel har dog oplyst via Agriwatch, at de ikke kommer til at investere stort i græsproteinanlæg, som det ser ud lige nu. Det er simpelthen for dyrt. Først og fremmest er de rigtige støttevilkår til at starte industrien op ikke til stede. Græsprotein er ellers udpeget som et klimavirkemiddel for landbruget, da det kan være med til at fortrænge behovet for importeret soja til landets husdyr.

Lokale råvarer kræver stort areal

Den store andel af bælgfrugter i foderblandingen

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

En foderblanding med 100 procent lokalt producerede råvarer vil kræve, at de tre procent toastede sojabønner bliver erstattet med græsprotein.

gør, at 39,5 procent af sædskiftet skal bestå af bælgfrugter, hvis alle afgrøder til foderblandingen skal dyrkes på den enkelte økologiske bedrift. Dyrkningsteknisk er det ikke muligt, da der skal gå fire-fem år mellem dyrkingen af flere af bælgfrugterne for at minimere risikoen for sædskiftesygdomme.

En mulig løsning kan være at forpagte jord til dyrkingen af bælgfrugterne eller etablere et samarbejde med en økologisk planteavler, så bælgfrugtandelen ikke udgør mere end 20 procent af det dyrkede areal. Alternativt vil kløvergræs kunne fortrænge en del af bælgfrugterne i sæd-

skiftet, hvis nogle af bælgfrugterne i foderblandingen erstattes med græsprotein.

Samme foderudgift, men lidt lavere kvalitet af foderet

I de økonomiske beregninger er udgifterne til fodring med en standard foderblanding sammenlignet med udgifterne til fodring med det lokalt producerede foder (se indhold i slagtegriseblandingen i faktaboksen). Beregningerne er lavet på baggrund af foderpriser fra september 2024.

Beregningerne viste, at for fodersæsonen 2024-2025 var der ingen forskel i foderprisen for standardblandin-

Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

gerne fra Vestjyllands Andel sammenlignet med det lokalt producerede foder. For drægtighedsfoder og diegivningsfoder var prisen cirka 4 øre højere for det lokalt producerede foder per FEso. Det svarer kun til cirka 3,2 kroner/økologisk slagtet gris. Smågrisefoderet er noget dyrere og koster cirka 14 øre mere per FEsv. Der er kun cirka 14 kilo tilvækst per smågris fra fravænning til 30 kilo inden for økologien, så det koster cirka 4,2 kroner/gris. De forøgede omkostninger forsvinder i slagtegriseperioden, hvor prisen per FEsv er cirka 3 øre/FEsv billigere ved lokalproduceret produceret foder i forhold til refe-

Slagtegrise- foderblandingen i undersøgelsen indeholdt:

- 26 % byg
- 25 % rug
- 15 % hestebønner
- 8 % ærter
- 6 % sød lupin
- 5 % havre
- 4 % premix
- 3 % toastede sojabønner
- 3 % rapskage
- 2 % fodervikke
- 2 % hamp protein (49% protein)
- 1 % rapsfrø
- 1 % oliefrø

renceblandingen, svarende til cirka 7,6 kroner/slagtegris i besparelse. Samlet er der derfor en besparelse på 0,22 kroner/solgt økologisk gris ved at vælge lokalproduceret foder frem for referenceblandingen fra Vestjyllands Andel.

En kvalitativ vurdering af det lokalt producerede økologiske foder viste, at slagtegrisefoderet indeholdt lidt mindre fordøjeligt lysin (cirka 0,25 gram mindre fordøjeligt Lysin/FEsv) end referenceblandingen. Det estimeres, at det lavere indhold af lysin svarer til et tab på cirka 7,8 kroner/slagtegris eller cirka 9 øre per kilo slagtekrop.

Den lille prisforskel gæl-

der kun for nuværende foderpriser. Både økologiske sojakage- og kornpriser er svingende og vil være afgørende for den reelle prisforskel på et givent tidspunkt. Når vi sammenligner priserne for importeret sojakager i tidsrummet 2016-2025 med kornpriser i samme periode, så er den forventede gennemsnitlige meromkostning per kilo slagtekrop cirka 0,24 kroner/kilo slagtekrop ved brug af lokalproduceret økologisk grisefoder. Dertil skal tillægges de cirka 9 øre/kilo slagtekrop i tabt produktivitet for lavere indhold af lysin i blandingen.

